

Teknisen lautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2027 ja rakentamishjelma 2027 - 2029

Tekninen lautakunta 22.09.2026 § 60
129/02.02.00/2026

Valmistelija

tekninen johtaja niina.varjo@karkola.fi puh. 044-770 2148
yhdyskuntatekniikan päällikkö julia.pulkkinen@karkola.fi 044-770 2080

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajankohtana katetaan.

Kunnan strategisten tavoitteiden pohjalta asetetaan palvelualueittain sitovat tavoitteet ja tavoitteiden toteuttamisen toimenpiteet ja vastuutahot sekä toteutumisen seurantaan mittarit. Palvelukohtaiset strategiset tavoitteet ovat kunnan elinvoimaa sekä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä lisääviä tavoitteita.

Vuosittain vahvistetaan lautakuntien seuraavan vuoden talousarvioehdotus ja niiden toiminnalleen asettamat sitovat tavoitteet. Kaikista tavoitteista tulee esittää toimenpide, mittari tai arviointikriteeri, lähtötilanne ja tavoiteltu tilanne. Arviointikriteereitä suunnitellessa tulee painottaa mittareita, joiden seuranta voidaan toteuttaa asteittain.

Rakentamishjelma:

Rakentamishjelma 2027–2029 on päivitetty vuoden 2027 kustannusten osalta ja ohjelmaan on lisätty toteuttamisajankohdat tuleville hankkeille ja alustaville kustannusvarauksille. Kiinteistöjen osalta investointipainotusta on siirretty vuosille 2028-2030, jolloin on tarkoitus tehdä Nerolan palvelutalon peruskorjaustöitä. Muutoin kiinteistöjen investointitarpeita pyritään jakamaan tulevaisuudessa tasaisesti eri suunnitelmavuosille pitkäntähtäimensuunnitelmien (=PTS) mukaisesti.

Hallinnon toimitilat ovat vanhalla Opintien koululla ja kestävä ratkaisu hallinnon työtiloiksi tulisi linjata. Virastotalon jatkokäyttö ja siellä sijaitseva arkisto edellyttäisi investointirahaa, jotta rakennuksen sisäilmaongelmat saataisiin korjattua ja tilaa otettua uudelleen hallinnon käyttöön. Vaihtoehtoisesti, jos tilasta halutaan luopua, tulisi arkiston tulevaisuus ennen sitä ratkaista.

On huomioitava, että kiinteistöomaisuuden korjausvelan taittamiseksi jatkuva korjausinvestointitaso tulisi olla arviolta 0,5–1,0 miljoonaa euroa vuodessa. Kiinteistöjen laskennallinen kokonaiskorjausvelka on lähes 10 miljoonaa euroa (laskelma perustuu Skenarios -kiinteistöhallintaohjelman arvioon).

Uimahallilla on tehty uima-allastekniikan osalta kuntoarvio kesällä 2026, jonka mukaan allastekniikka on ikääntynyt, ja voi rikkoontua hyvinkin nopeasti. Allastekniikan uusimisen kustannuksiksi on arvioitu 220 000 - 250 000 euroa, mutta sitä ei ole esitetty investointisuunnitelmaan kunnanhallituksen linjauksen mukaisesti.

Katu- ja puistoalueiden sekä liikunta- ja leikkipaikkojen investointitarve on tulevana vuosina maltillista, käytännössä vähäistä saneeraustarvetta. Kärkölen Veden osalta on tehty vuosina 2025 ja 2026 omaisuudenhallintaselvitystä ja suunnittelua, jotta saataisi tarkempi arvio tulevien vuosien saneeraustarpeista kustannusvaikutuksineen. Omaisuudenhallintasuunnitelman mukaan vesilaitoksen saneeraustarve on seuraavan vuosikymmenen ajan miljoona euroa vuodessa. Vesihuollon investoinneilla voidaan taata vesihuollon toimivuutta, toistuvien putkirikkojen sijaan. Lisäksi paikoin huonokuntoiset viemäriverkostot mahdollistavat sadevesien johtumisen puhdistamolle, joka rasittavat viemärilaitosta korkeina jätevesien käsittelykuluina.

Yleisesti ottaen investointitarpeet tuleville suunnitelmavuosille ovat vuosittain noin 2-3 miljoonaa euroa, jotta korjausvelkaa alkaisi taittua. Mikäli edellä mainittuun tasoon ei pystytä, näkyvät eteenpäin vyöryvät korjaustarpeet mm. kiinteistöjen kunnan heikkenemisenä, energiatehottomuutena sekä toistuvina vesilaitoksen häiriötilanteina ja niiden myötä lisääntyvinä, ennalta-arvaamattomina kuluina.

Koska kunnanhallituksen investointiraami on asetettu vain miljoonaan euroon, on investointilistalle esitetty vain muutamaa investointihanketta. Vuoden 2027 isoimpina investointeina esitetään vesi- ja viemäriverkoston saneerausta (keskeisimmin Kirkonkylän linja) 500 000 euroa, Hiidenmäen vedenottamon mangaaninpoistoa 150 000 euroa ja kiinteistöjen PTS:n mukaiset pienet urakat 200 000 euroa. Lisäksi kolmelle vuodelle jakaantunut osayleiskaavan päivitys on tarkoitus saattaa v. 2027 valmiiksi 70 000 euroa, MAL-hanke, MT 295:n kaide Kutinkankaantien risteyksen lähelle 15 000 euroa ja vuonna 2026 alkaneen sähkövarautumisinvestoinnin valmiiksi saattaminen 40 000 euroa.

Käyttötalousosa:

Talousarvion laadintaohjeksi on annettu, että toimialojen tulee talousarviovalmistelussa saavuttaa asetettu kustannusraami.

Tekninen toimi on kuluvan vuosikymmen aikana tehnyt merkittäviä kustannussäästöjä, erityisesti henkilöstöä (vakituiset/määräaikaiset) on vähennetty noin kolmanneksella vuosien 2024-2026 kuluessa. Vuonna 2024 pidettyjen yt-neuvottelujen tulos edellytti henkilöstökulusäästöjä tehtäväksi vuoteen 2027 mennessä. Yt-neuvottelujen mukainen tavoitetaso on kuitenkin jo saavutettu muun henkilöstöpoistuman myötä.

Edellä todetuista henkilöstövähennyksistä on syntynyt merkittävää säästöä toteumavuosien aikana, mutta on huomioitava, että keskushallinnon henkilöstökuluja on vyörytetty ja vyörytetään vielä lisää vuoden 2027 talousarvioon tekniselle palvelualueelle. Lisäksi on huomioitavaa, että teknisellä palvelualueella ei ole palkkavarausta kaavoittajan työpanokseen, eli kaavoitustyötä ei omana työnä toistaiseksi tehdä. Henkilöstökulujen arvioidaan kasvavan vain noin 20 000 euroa (1,6 %), vaikka kuluarvio sisältää palkkasopimuskorotukset (3,3 %) ja keskushallinnolta vyöryvät henkilöstökulut.

Vuoden 2027 teknisen palvelualueen käyttötaloustuloja on nostettu lähinnä Kärkölen Veden talous- ja jäteveden taksankorotusten myötä 10 %. Myös sisäisten ja ulkoisten vuokrien tarkastelun myötä vuokratulot hieman kasvavat. Muutoin tulopuolella ei ole mainittavia muuttujia aiempiin vuosiin nähden. Tekninen toimi hallinnoi metsäomaisuutta, mutta mahdolliset tulot ja menot niistä kirjautuvat keskushallinnon budjettiin.

Käyttötalousmenoja kasvattaa vyöryvät ICT- ja taloushallinnon kulut, jotka eivät siten ole teknisen palvelualueen itsensä hallinnoitavissa. Jätevesikulujen arvioidaan kasvavan vuoden 2026 kuluarviosta. Arviointi on täsmentynyt edeltävästä vuodesta, koska nyt on saatavilla menneen 12 kuukauden kulutiedot.

Käyttötalousmenoissa on tehty erittäin vähäisiä leikkauksia kulurakenteisiin, mutta on huomioitava esimerkiksi vuodenaikojen vaihtelevat sääolosuhteet sekä polttoaineiden ja kemikaalien hinnanmuutokset, joiden kustannusvaikutusta on haastavaa ennustaa. Käyttötaloudessa on leikattu yksityistieavustukset puoleen, eli esitetty varaus vuodelle 2027 on 21 000 euroa. Lisäksi ruokahuollon elintarvikekuluista on leikattu vuoteen 2026 nähden noin 27 000 euroa. Edellä todettu elintarvikekustannusten leikkaus on perusteltua vähenevän asiakasmäärän vuoksi ja seuraten aiempien vuosien kulurakennetta. On ymmärrettävää, että leikkaus myös vaikuttaa raaka-aineiden kotimaisuusasteen vähenemiseen sekä edullisempien raaka-aineisiin siirtymiseen.

Kärkölen Veden käytöstä poistetulle jätevedenpuhdistamolle on saatu viranomaiselta purkumääräys. Mikäli purkamisen toteuttamiselle ei saada jatkoaikaa, haetaan sille myöhemmin vuoden 2027 talousarvioon lisämääräraha.

Lisäksi Vuokkoharjun koulurakennus odottaa purkua, tai lähinnä määrärahavarausta käyttötalouteen (noin 350 000 - 400 000 euroa) rakennuksen purkamiselle. Vuoden 2027 talousarviossa ei ole esitetty Vuokkoharjun koulun purkukustannuksille määrärahaa.

Teknisen palvelualueen tuloslaskelmaa kuormittaa menneiden vuosien ja jopa vuosikymmenien investoinneista syntyneet korkeat poistot. Kiinteistöjen tasearvot on myös huomioitava merkittävänä tasetta ”heiluttavana tekijänä”, mikäli kiinteistöjä saadaan myydyksi tai niitä muutoin poistetaan käytöstä.

Tuloslaskelman osalta teknisen palvelualueen arvioitu toimintakate vuodelle 2027 on noin 1 663 000 euroa (vuonna 2026; 1 473 000 euroa).

Rahoitustulojen ja menojen myötä teknisen palvelualueen vuosikatteeksi vuodelle 2027 on arvioitu noin 1 335 000 euroa, joka on noin 16,6 % edeltävän vuoden talousarviota parempi. Teknisen palvelualueen tilikauden tuloksen arvioidaan jäävän poistojen jälkeen noin 250 000 euroa alijäämäiseksi.

Esittelijä tekninen johtaja Niina Varjo

Päätösehdotus Tekninen lautakunta hyväksyy talousarvioesityksen ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 sekä rakentamisohjelman vuosille 2027 - 2029 ja esittää niitä kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen: Tekninen lautakunta hyväksyy talousarvioesityksen ja toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2027 sekä rakentamisohjelman vuosille 2027-2029 sillä lisäyksellä, että suunnitelmavuodelle 2029 lisätään uimahallin allastekniikan saneeraukseen vaadittava määräraha 250 000 euroa, ja esittää niitä kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.
Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto